

Uchwała Nr 16/S/2024
Składu Orzekającego Nr 3
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 12 kwietnia 2024 r.

w sprawie: wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Kcyni sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2023 r. wraz z informacją o stanie mienia.

Działając na podstawie art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 267 ust. 3 w związku z art. 270 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 19/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania,

Skład Orzekający Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w osobach:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>Andrzej Tatkowski</i>
<i>Członkowie:</i>	<i>Krzysztof Olczak</i>
	<i>Dariusz Trzcíński</i>

uchwalił, co następuje:

zaopiniować **pozytywnie z uwagami** sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Kcynia za 2023 r.

U z a s a d n i e

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm. - dalej ustawa), Burmistrz Kcyni przedłożył w dniu 29 marca 2024 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Bydgoszczy Zarządzenie Nr 60.2024 z dnia 29 marca 2024 r. w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu gminy za 2023 r. wraz z informacją o stanie mienia Gminy (dalej - Sprawozdanie). Tut. Izbie pismem RF.3032.18.2024 z dnia 10 kwietnia 2024 r. przedłożono wyjaśnienia dodatkowe do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 r.

Dokonując analizy Sprawozdania Skład Orzekający uwzględnił wymogi formalno-prawne oraz zgodność danych ujętych w sprawozdaniu ze sprawozdaniami budżetowymi i sprawozdaniami w zakresie operacji finansowych oraz z uchwałą budżetową według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Z przedłożonego przez pełniącego funkcję Burmistrza sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdań budżetowych wynika, że w 2023 r. Gmina uzyskała dochody w kwocie 92 818 637,58 zł, co stanowi 89,82% planu określonego w wyniku zmian budżetu. Wykonanie dochodów budżetowych zostało przedstawione w formie tabelarycznej i opisowej z podaniem przyczyn odchyleń w stosunku do wielkości planowanych. Gmina osiągnęła w 2023 r. dochody niższe o 944 867,25 zł od zrealizowanych w 2022 r.

Wielkości dochodów budżetowych zarówno po stronie planu i wykonania są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań budżetowych Rb-NDS i Rb-27S.

Struktura osiągniętych dochodów ogółem budżetu w 2023 r. przedstawia się następująco:

- subwencja ogólna - 36 120 091,85 zł, tj. 38,91% dochodów ogółem,
- dotacje i środki - 33 460 774,31 zł, tj. 36,04% dochodów ogółem,
- dochody własne - 23 237 771,42 zł, tj. 25,05% dochodów ogółem.

Dochody bieżące zrealizowano w wysokości 78 544 866,18 zł, tj. 90,50% wielkości planowanych.

Do najwyższej wykonanych bieżących dochodów własnych należą:

- podatek dochodowy od osób fizycznych - 6 316 794,00 zł, tj. 100,00% planu,
- podatek od nieruchomości - 5 212 654,27 zł, tj. 101,81% planu,
- podatek rolny - 2 885 312,94 zł, tj. 88,17% planu.

Dochody majątkowe zrealizowano w kwocie 14 273 771,40 zł, co stanowi 86,26% planu. Na osiągnięte dochody majątkowe Gminy złożyły się dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje w kwocie 14 053 887,61 zł, tj. 86,53% planu oraz dochody własne w kwocie 219 883,79 zł, tj. 72,09% planu, w tym ze sprzedaży majątku w kwocie 213 629,36 zł, tj. 71,20% planu. W przedłożonym Sprawozdaniu pełniący funkcję Burmistrza podał przyczyny odchyleń od poziomu wykonania dochodów względem wielkości planowanych.

Na koniec 2023 r. zaległości wykazane w sprawozdaniu oznaczonym symbolem Rb-27S wyniosły 6 813 329,57 zł, co stanowi 7,34% dochodów ogółem, w tym podatkowe w kwocie 1 085 810,36 zł. *Negatywnym zjawiskiem w ocenie Składu Orzekającego jest wzrost zaległości budżetowych ogółem o kwotę 3 716 652,59 zł w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, w tym podatkowych o kwotę 92 203,91 zł.* W sprawozdaniu wykazano wyniki podjętych działań windykacyjnych. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-PDP w 2023 r. organ podatkowy Gminy Kcynia nie wydał decyzji o umorzeniu zaległości podatkowych.

Wydatki budżetowe ogółem wykonano w 2023 r. w wysokości 104 577 449,00 zł, tj. na poziomie 91,24% planu. Gmina w 2023 r. wydatkowała o 8 723 739,88 zł więcej środków niż w roku 2022. Wykonanie wydatków budżetowych zostało przedstawione w formie tabelarycznej i opisowej z podaniem przyczyn odchyleń w stosunku do wielkości planowanych. Wielkości wydatków budżetowych, zarówno po stronie planu i wykonania są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań budżetowych Rb-NDS i Rb-28S.

Wydatki bieżące w kwocie 79 303 117,76 zł stanowią , tj. 75,83% ogółu wydatków. Natomiast wykonanie wydatków bieżących w stosunku do planu stanowi 88,83%. W zrealizowanych wydatkach bieżących największy udział mają wynagrodzenia i składki od nich naliczone w kwocie 34 401 877,08 zł (32,89% wydatków ogółem, wykonanie 97,65% planu), wydatki związane z realizacją statutowych zadań w kwocie 25 811 874,54 zł (24,68% wydatków ogółem, wykonanie 74,21% planu), świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 14 064 437,20 zł (13,44% wydatków ogółem, wykonanie 99,31%) oraz dotacje na zadania bieżące w kwocie 3 194 534,53 zł (3,05% wydatków ogółem, wykonanie 98,38% planu). Wydatki tytułem obsługi długu zostały zrealizowane w kwocie 1 604 187,93 zł.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 25 274 331,24 zł, co stanowi 24,17% ogółu wykonanych wydatków. Plan wydatków majątkowych wykonano w 99,69% planu w całości z tytułu inwestycji i zakupów inwestycyjnych. Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego wyniosły w 2023 r. kwotę 917 786,75 zł.

W objaśnieniach do sprawozdania zawarto dane o zrealizowanych dochodach na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz poniesionych wydatkach.

W wyniku realizacji dochodów i wydatków budżet Gminy Kcynia za 2023 r. zamknął się deficytem budżetu w kwocie 11 758 811,42 zł, przy planie w wysokości 11 286 638,26 zł, a więc w kwocie wyższej od zaplanowanej o 472 173,16 zł. Powyższym działaniem naruszono przepisy art. 254 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, w myśl których ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów, a dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Jednostka w wyjaśnieniach z dnia 10 kwietnia 2024 r. (pismo RF.3032.18.2024) wskazała przyczynę wykonania ujemnego wyniku budżetu 2023 r. na poziomie wyższym o 472 173,16 zł od zaplanowanego, które to wyjaśnienia Skład Orzekający uwzględnił przy opiniowaniu przedmiotowego Sprawozdania. Gmina zrealizowała przychody ogółem w wysokości 19 142 449,92 zł, w tym z tytułu emisji obligacji w kwocie 6 000 000,00 zł, nadwyżki z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w kwocie 11 278 834,39 zł oraz niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w kwocie 1 863 615,53 zł. Organ wykonawczy Gminy uzyskał stosowną opinię o możliwości wykupu obligacji.

Ze sprawozdania Rb-NDS wynika, że rozchody budżetu w omawianym okresie wyniosły 2 100 000,00 zł, tj. 100,0% planu w całości z tytułu spłat zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych.

Jak wynika z Rb-Z – kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec 2023 r. kwota zobowiązań Gminy zaliczanych do tytułów dłużnych wyniosła 22 873 000,00 zł, co stanowi 24,64% w relacji do wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły. W omawianym okresie sprawozdawczym Gmina nie udzieliła poręczeń i gwarancji.

Jednostka spełniła normę określoną art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w zakresie limitu obsługi zadłużenia, a także wymóg zawarty w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1964) w zakresie łącznej kwoty długu w latach 2023-2025. *Z danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych oraz sprawozdaniu opisowym wynika, że wynik operacyjny (dochody bieżące – wydatki bieżące) zamknął się wielkością ujemną w wysokości 758 251,58 zł, przy planie ujemnym w wysokości 2 481 527,11 zł. Skład Orzekający przypomina o wymogu wynikającym z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1927 z późn. zm.), z którego wynika, że w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem*

że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Poza tym Skład Orzekający zauważa, iż nadwyżka operacyjna to wskaźnik obrazujący sytuację finansową w samorządzie, zdolność do spłaty rat od zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. W ocenie Składu Orzekającego przy tak znacznym poziomie zadłużenia wg stanu na koniec 2023 r. i braku dodatkowej nadwyżki operacyjnej budżetu (dochody bieżące – wydatki bieżące) zaciąganie w kolejnych latach budżetowych długoterminowych zobowiązań zwrotnych zaliczanych do tytułów dłużnych wpłynie bardzo niekorzystnie na sytuację finansową Gminy Kcynia, co może skutkować w przyszłości utratą płynności finansowej gminy. Wskazaniem jest podjęcie w kolejnych latach budżetowych takich działań, które doprowadzą do uzyskania znacznych nadwyżek operacyjnych budżetu (dochody bieżące–wydatki bieżące) przeznaczonych na finansowanie inwestycji oraz spłatę zobowiązań.

Dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 230 848,20 zł, natomiast wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym osiągnięto w kwocie 70 391,80 zł. Wydatki budżetu na realizację zadań ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosły 434 071,62 zł.

Wpływy związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska za 2023 r. wyniosły 12 741,88 zł. Na zadania związane z ochroną środowiska wydatkowano kwotę 32 725,30 zł. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 3 423 692,50 zł. Na zadania jednostki związane z gospodarką odpadami wydatkowano w 2023 r. kwotę 3 277 974,49 zł. Gmina Kcynia w 2023 r. wykazała wykorzystanie w roku budżetowym środków pieniężnych pochodzących z poszczególnych tytułów, w odniesieniu do których odrębne ustawy wskazują imiennie wymienione wydatki jakie mają być z nich sfinansowane.

Skład Orzekający nie stwierdził rozbieżności pomiędzy danymi ujętymi w sprawozdaniu, a wielkościami wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych oraz w uchwale budżetowej. Plan dochodów i wydatków budżetu wykazany w sprawozdaniu uwzględnia zmiany wynikające z uchwał i zarządzeń organów Gminy.

Załączona do sprawozdania z wykonania budżetu informacja o stanie mienia Gminy wypełnia kryteria określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W sprawozdaniu odniesiono się także do stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz upoważnień udzielonych organowi wykonawczemu w uchwale budżetowej.

Wobec powyższego zaopiniowano jak w sentencji.

Andrzej Tatkowski
Przewodniczący Składu Orzekającego

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, ul. Św. Trójcy 35, w terminie 14 dni od daty otrzymania opinii.

